

שבת טו' ניסן התשע"ו

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
18:58	19:50	י-ם
18:56	19:47	ת"א
18:58	19:50	חיפה
18:56	19:48	ב"ש

כל הזכויות שמורות

פסח

המאור שבתורה

הפטרה "בעת היא"

מעט מן האור דוהה הרבה מן החושך

לע"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

אדם נאמן סיפר: פעם בקשני רבי **מאיר אבוחצירא** זצ"ל, שאגיד לנגרים שאותם אני מכיר שיבואו אליו לתקן ארון. ובכן, הם הגיעו אצל רבינו וביקשם לסדר ארון שהיה מלא מאד בספרים, ואמר להם **בתנאי** שלא יוציאו שום דבר מהארון, ואם מוכרחים להזיז – שיזיזו עם הארון מלא. הם ניסו כשעתיים להזיז את הארון ולא יכלו להתחיל בעבודה.

הגיע הרב לחדר לראות מה המצב, ואם אמרו לו שפשוט אינם יכולים להזיז את הארון עם הדברים וכבודו ציווה עליהם שלא להוציא **כלום מהארון**. אמר להם הרב: "הארון יזוז בע"ה עם הדברים ובקלות!" רבנו נגע בתרון ואמר לו: "תזוז!" ומיד – הם ניסו **להזיז** את הארון והוא זז כדבר הכי קל. מעשה זה שמעתי מהנגרים האחים

פעם נסע הגאון רבי **ברוך בער ליבוביץ** זצ"ל בעגלה המובילה לתחנת הרכבת. לידו ישב יהודי ששנה ופירש. באמצע הדרך שאל אותו הלה שאלה **אפיקורוסית** מיד ביקש רבי ברוך בער מן העגלון שיעצור לרגע את העגלה, וכשזו עצרה **קפץ ממנה** רבי ברוך בער והמשיך את כל הדרך ברגל, מחשש שמה יושפע מאותו אדם.

חובה הוא על כל אדם להיות תמיד מחזיק טובת העולם עליו

"**כי** מה חושב אתה, מדוע בחרתי להקים את הישיבה דווקא בבאר יעקב?" שאל פעם את אחד מבני משפחתו רבי **ניסים טולדנו** זצ"ל. "חשבת, שאם אלכש פראק בחוצות בני ברק, אמשוך תשומת לב וכולם יביטו בי בצורה מעריצה. לעומת זאת בבאר יעקב **איש לא מכירני**, וכך אוכל לא להיכשל בחטא גבהות הלב". אבל גם כאשר שהתה הישיבה בבני ברק, לא חש רבי ניסים כל רגש מעין זה. עד כדי כך, שמדי ערב שבת **שטף בעצמו** את רצפת בית המדרש, כדי להכין את המקום לתפילה.

תבונתו של אדם נמדדת בעיתו שבו יפעל מהלב ובעיתו שבו יפעל מהראש

פעם נכנסו לגאון רבי **עקב מוצבי** זצ"ל כמה בחורים וסיפרו לו שאדם מסוים מספר עליו דברים שליליים וביקשו את רשותו **להעמידו במקומו** ולדאוג שיחזור בו מדבריו ולא ידבר עוד.

אמר להם הרב: "איני מקבל את הדברים מטעמי לשוה"ר, אך גם אם יש טעם בדבריהם, הריני אומר בפה מלא **ובלבב שלם**: מחול לו בעוה"ז ומחול לו בעוה"ב. וכל יום הריני מחול וסולח לכל אדם בישראל שדבר עלי או ידבר עלי במחילה גמורה ושלא יענש שום אדם **בסיבתי** מעתה ועד עולם..."

הובטח לנו שתפילה כנה לרוחניות לא תשוב ויקס!

מספר דקות לאחר פטירת רבנו, הרב **משה לוי** זצ"ל, משנתבקשו כולם לצאת מהחדר, מצא הרב שי אלימלך את עצמו עומד בסמוך לרבנית שתהיה, כשאביה רבי דוד אנג'ל, אוחז בה ומנסה לנחמה **ברגעים קשים** אלה. אמר לה: "בת, היי חזקה! יש לך עוד ילדים לגדל!" תגובתה של הרבנית נחרתה **עמוק בלבו** של השומע: "**אבא!** וכי אני גידלתי אותם? הוא גידל אותם!"

מרבה נכסים, מרבה דאגה...

נקודה למחשבה

סיפר חכם רבי **שמעון אליהו** אחיו של הרב **מרדכי אליהו** זצ"ל: יום אחד, כאשר היינו אני ואחי קטנים, אמי ע"ה החליטה לקנות לאחי נעליים חדשות. ולמרות העניות ששררה בבית, היא הסכה פרוטה לפרוטה לצורך זה. שלא כמו בימינו אנו, שמדי עונה מחליפים לעיתים כמה וכמה נעליים, באותם ימים קניית נעליים הייתה נדירה. באותם ימים היו צריכים לגשת לסנדלר, הלה היה מודד אורך רגלינו ולמעשה היה מכין במיוחד בעבורנו, את הנעליים המיוחדות. מובן, שבתהליך זה ערך מספר ימים עד שיכלנו לזכות ולנעול את הנעליים החדשות. בשכונתנו שימש כסנדלר אביו של הגאון רבי **בן ציון אבא שאול** זצ"ל, שהיה צדיק וחסיד, ואמי פנתה אליו, על מנת שיכין את הנעליים לאחי. למרות שהיה אחי עוד צעיר באותם זמנים, הוא היה מתנהג בברכות, ומנסה לעזור ולקמץ בהוצאות הבית. כשאמי הזמינה את הנעליים, הוא ביקש שהן תהיינה **מעט גדולות** מכפי מדתו. "כעת אני בזמן גדילה", הסביר לאמי, "וכך אוכל לנעול אותם למשך זמן רב יותר". "ומה תעשה בריווח שיווצר בין אצבעותיך לנעל?", הקשתה אמי. והלה השיב: "כדי שהנעליים לא יתנדנדו על רגליי, אכניס בריווח נייר", והסנדלר לקח מידות ושילחנו לבית, עברו מספר ימים, ואז הודיע לנו הסנדלר, שהנעליים סוף כל סוף מוכנות.

אמי הלכה יחד עם אחי לסנדלר, שילמה חצי לירה ולקחה את הנעליים. אחי מרדכי, כמובן, שמח בהן והודה על כך לאמי עד מאוד. לאחר מכן יצא לרחוב, והנה רואה את אמו של אחד מהתלמידים הלומדים עמו, כשהיא הולכת הלך ובוכה. "**מדוע את בוכה?**" בירר הילד בתום לב. "בני אינו רוצה ללכת לישיבה", התייפחה האם, "נעליו קרועות, והוא מסרב ללכת עימם, הוא מתבייש". אחי מרדכי לא חשב הרבה, והציע בפשטות, "אתן לו את שלי, יש לי זוג נוספות". הכרת תודה ענתה בפניה של האם. אבל אז נזכרה האם בבעיה: "בני גדול ממך, ואף גבוה ממך, לצערי הרב, נראה לי על אף רצונך הגדול לעזור לנו-לא תוכל. שכן סביר להניח, כי נעלייך תהיינה קטנות עבורו". "אל דאגה", השיב אחי ללא היסוס, "נעלי גדולות עלי בכמה מספרים, והם לבטח **יתאימו לבנך!**". הוא רץ בוריות לביתו, ארז את נעליו החדשות, וכשעליים הישנות לרגליו, חזר והביא לאמו של הבחור נעליים חדשות לבנך. ואכן, הנעליים התאימו להפליא למידתו של אותו תלמיד, ובזכות אחי מרדכי הוא הלך בשמחה ללמוד בבית מדרש. בערב הבחינה אמי במרדכי אחי מצהצח את נעליו הישנות, ושאלה: "מדוע אתה מצהצח את הנעליים הישנות? איה הנעליים החדשות **שרכשתי בעבורך?**" הוא שח לה הסיפור והתנצל, שלא יכול היה להתעלם נוכח מצוקת האם ובנה. ואמא, לשמוע הסיפור במקום לכעוס, שמחה מאוד במידותיו התרומיות של בנה, ותיכף הבטיחה לו: "אתה עוד תקבל נעליים חדשות בעזרת ה'".

אחר מספר ימים שנאסף אצלה הכסף הדרוש, לקחה אותו שוב לסנדלר, והזמינה בשבילו שוב פעם נעליים חדשות. "מה קרה?" קידם את פניהם הסנדלר, "הרי רק שלושם הוא קיבל נעליים חדשות וכבר נקרעו?". סיפרה האמא על ה**הויתור הנאצל** של בנה, והסנדלר שהתרגש מכל, גילה אף הוא רוחב לב, והצהיר, כי הוא מוכן לוותר על הרווח שלו, ומכר לה את הנעליים ב35 אג, מחיר ההומרים בלי מחיר העבודה.

ללא העבודה והעמידה על יסוד זה ש"אין עוד מלבדו" קשה להגיע לאמונה

אם כאלה היו אנשי המידות בירושלים של מטה באותם הימים. ואלו היו מעשיהם...
האם יש פלא, שמהם ומזרעם יצאו תלמידי חכמים גדולים לשם. לתהילה ולתפארת?! (העורך)

כשהרב חיים מוולוז'ין זצ"ל נפרד מאת רבו הגר"א מוולוז'ין זצ"ל, ביקש רבי חיים מאת רבו כי יברכהו. החזיר לו הגר"א: "יהי רצון שתזכה ל"שני תמידים כהלכתם". חיוך של הדווה עבר על פני רבי חיים, וכך נפרד מאת רבו. התלמידים שהיו באותו מעמד לא הבינו כלל את חוכמת רבם, וכשרבי חיים יצא מאת חדרו של הגר"א, הלכו הם אחריו, ושאלוהו לבאר להם את כוונת הברכה הזאת.

החזיר להם רבי חיים: מה לא תבינו? רבנו כיוון לדברי הרמ"א, **שהתחיל** את ה"שולחן ערוך" "אורה חיים" בפסוק: "שיוויתי ה' לנגדי תמיד", והוא מסיים את ה"שולחן ערוך" בפסוק: "וטוב לב משתה תמיד", ולזה כיוון רבנו בברכתו, כי שני ה"תמידים", שיוויתי ה' לנגדי תמיד" ו"טוב לב משתה תמיד" יהיו כהלכתם...

"פסח ה" רש"י מפרש ש'פסח' משמעותו 'ידילג'. לכאורה מאחר ש'פסח' פירושו קפיצה, מה מוסיף באומר 'ידילג'? אלא שבשעה שאדם קופץ **עליו לדעת מאין** הוא קופץ ולאן הוא קופץ, ורק אחרי הקפיצה הוא יכול לדעת אם קפיצתו הייתה למקום הראוי. הרי שלאחר 'פסח' צריך להיות 'ידילג'.

חנה הייתה עקרה במשך שנים רבות והשתוקקה כל אותה העת לבנים. גם אנהנו משתוקקים לבנים- עמלנו, אלו הבנים, רבות תפילותינו על הבנים. ההפטרה הנקראת בראש השנה, יום שבו מעביר אותנו ה' כבקרת רועה עדרו ומחליט **מה יעלה בגורלו** של כל אחד, באה ומלמדת אותנו מה התכלית של הבנים? בשביל מה משתוקקים אנו ובוכים לבנים? דבר זה חנה מלמדת אותנו: "ונתת לאמתך זרע אנשים- ונתתיו לה' כל ימי חייו".

תכלית רצון הבנים שלנו היא: לנטוע אותם **באוהלים של תורה**, בישיבות הקדושות לכל ימי חייהם, בשביל זה באו לעולם וזהו ייעודם.

קומרנא, גליציה, בשנות הזעם רבי **שמואל סטרובקר** זצ"ל היה יהודי פשוט, שהצטרף כשוטר ל"משטרה היהודית", עליה הוטל, בין השאר, להשתתף במשימה הבזויה של חטיפת יהודים ושליחתם **למחנות ההשמדה**.

השוטר שהשתמט מלמלא משימה זו, נידון מיד למוות ע"י הגרמנים. בכל פעם שהשוטרים היהודים אולצו לצאת למשימה זו, היה רבי שמואל מסתתר במקום כלשהוא כדי להימנע מ"תפקיד" מזוויע זה, אף כי ידע באופן הברור ביותר, שאם ייחס יוצא להורג מיד.

איש אחד רוצה לבקר את דודו המאושפז בבית חולים. הוא שואל את אחד מעוברי האורח: "תגיד, מהי הדרך הקצרה ביותר לבית החולים?"

עונה עובר האורח: "תחצה את הכביש בעיניים עצומות וכשתפקח אותם, אני מבטיח לך **שתהיה בבית החולים!**"

הרה"ק רבי חיים מצאנז זי"ע"א עבר ליד תלמוד תורה. קול תורתם של ילדי התשב"ר נשא למרחוק. עלה הרבי בזריזות ונכנס **דרך החלון** לתוך התלמוד תורה כדי לשמוע מקרוב את הקולות.

כשנשאל הרבי מדוע לא נכנס לתלמוד תורה **דרך הדלת**, השיב: "ראיתי חלון פתוח ורציתי להרגיש כמה שיותר מהר את הבל פיהם הטהור של תינוקות של בית רבן שעליהם עומד העולם..."

מתי שהתשובה באה מתוך הכרה עצמית- זאת תשובה מאהבה

"משולחן גנוה" דברי תורה מפני ראש מוסדות "אור החיים"

הרה"ג **ראובן אלבז** שליט"א. **איתא** בזוה"ק (בא דף מ"ע"ב) כל אדם המספר בייצאת מצרים סיפור שמח בשמחה, עתיד הוא לשמוח עם השכינה בעולם הבא. באותה שעה מכנס הקב"ה את כל הפמליא שלו, ואומר להם: **לכו ותשמעו את סיפור השבח שלי שמספרים הבנים שלי ושמחים בגאולתי**.

ונאמר (שמות י, ב) **ולמען תספר באזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים, וביארו המפרשים שדקדקה התורה לומר "באזני בנך" להורות שיש לספר לילדים לפי אוזנם השומעת, כמידת הבנתם ושכלם**.

ה' יתברך הכה את מצרים בעשר מכות והשתמש לשם כך בכל סוגי שמשיו ומשרתיו עושה רצונו- במים, באש, ברוח בחיות ובבהמות. ונשאלת השאלה מדוע היה צורך להפליא להגדיל ולהעצים כל כך את מכות מצרים, והלא יכול היה ה' יתברך להכניע את מצרים במכה אחת, אם היה משאיר את מכת דם בכל גבול מצרים במשך חודש ימים, ודאי שהמצרים לא היו מסוגלים לסבול זאת והיו מסכימים לשלח את בני ישראל.

אלא, ישנם בני אדם סוגים מסוגים שונים, יש שמתפעלים כשרואים דבר מסוים ויש שלא מתפעלים מכך כלל ועיקר, וכדי לחזק, לחסן ולהשריש את אמונת ה' בליבם של ישראל היה צורך להכות את המצריים בעשר מכות שונות ולהראות שלבורא יתברך יש שליטה מוחלטת בטבע, ומלכותו בכל משלה (תהילים קג, יט).

"הטבע" בגימטריא אלקים, ללמדך שהטבע בידו יתברך כחמר ביד היוצר (מושאל מירמיה יח, ו), והוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עושה ועושה ויעשה לכל המעשים (מתוך י"ג עיקרי האמונה). ה' יתברך הנחית עשרה סוגים של מכות במצרים והשתמש לשם כך בכל משרתיו ושמשיו עושה רצונו, כדי שלא יאיר שום פתח לאדם לחשוב שאולי חלילה וחס יש עוד כוחות אחרים בעולם שפועלים, לא, בלתי לה' לבדו (שמות כב, יט), בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ (שם ט, יד).

בכל מכה ומכה עוד קבוצה ועוד קבוצה בעם ישראל חיוקו את אמונתם ובטחונם בבורא יתברך והכשירו את עעמם בכך ליציאתם ממצרים והפיכתם לעם סגולה מכל העמים (מושאל מדברים י, ג).

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

קרבן הפסח היה השח, והצאן היה האליל של מצרים. בשחיטתו בא לידי ביטוי **הביטול המחולט** של עבודה זרה ופולחן האלילים. גם כיום קיימת העבודה של שחיטת הפסח וביטול האלילים שקיימים בכל מקום ובכל זמן.

רבי מאיר מקוסוב זצ"ל מנהגו היה לרקוד בכל ליל שבת עם קהל חסידיו וריקודו בהתלבות גדולה. פעם נחבט ברגלו וזמן מה לא היה רוקד לביל שבתות. לא יצאו ימים מרובים ורבי חיים חידש את **ריקודי ההתלהבות** שלו. ואמר רבי חיים: לא משום שחשתי ברגלי הפסקתי לרקוד, אלא משום שהפסקתי לרקוד חשתי ברגלי.

כל העלוים: hamaor.net

"וינצלו את מצרים" בני-ישראל ליקטו את כל "ניצוצות הקדושה" שהיו במצרים ולא השאירו שם אפילו ניצוץ אחד.

"הרוקח" כתב שהביא הקב"ה על **אברהם** את הניסיון של לקיחת שרי, כדי לגדלו ולהודיע צדקתו וצדקתה שלא יוכלו להזיקה והיו נותנים לה מתנות בזכות צניעותה צניעותן של נשים תומנת בחובה **כוח אדיר** המעמיד בצל את כל הכוחות האחרים בכללם גם את גייסות הטנקים והמטוסים הנחשבים בעיני המון העם כמי שבכוחם להגן על תושבי הארץ מפני צר ואויב מפני צר ואויב

וזה מה שביקש השי"ת להוכיח בניסיון זה של לקיחת שרי אל פרעה והיינו להודיע שלא יוכל להזיקה בכל זאת **בזכות צניעותה**

הצדיק רבי איזיקל מקאליב זצ"ל, התיסר ביסורי גוף קשים ומרים. פעם אחת שאל הרופא: "תמהני, היאך יכול אתה לסבול יסורים קשים כל כך?" השיב לו הרבי: "הבט על העניין כמוני, ובחין מדוע איני מתקשה לסבול את היסורים: יסורים **שהיו**, כבר אינם כואבים עכשיו, יסורים **עתידיים**, גם אינם כואבים עכשיו, ולמה לי לחשוב עליהם? מה נותר לנו?" יסורי רגע של הדקה הנוכחית...

נו, עבור יסורים של רגע כדאי להצטער?..

רשימת תפוצה info@hamaor.net

חייל גוי רצה להתקבל לחיובאללה. המפקד אמר לו: "טוב, צריך לעשות לך מבחן: כמה זה 4 כפול 24?", החייל חשב ואמר: "25". כל הפלוגה צעקו: "תן לו צ'אנס, תן לו צ'אנס", "טוב", אמר המפקד, "כמה זה 5 כפול 25?", החייל חשב ואמר: "אה... הה... 40". כל הפלוגה צעקו שוב: "תן לו צ'אנס, תן לו צ'אנס".

התרצה המפקד, ואמר: "טוב, משהו יותר קל, כמה זה 4 ועוד 24?", החייל חשב וחשב, ולבסוף אמר: "8". כל הפלוגה צעקו: "תן לו צ'אנס, תן לו צ'אנס"...

לעילוי נשמת: שרון בן זהבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשדי, דינה בת ובה, יוסף דהאן בן שמחה, לאור בן אילנה, שרון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיאל בן לולו, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריאל, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה **מרת הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**

